



ELAZIĞ

VİZYON PLANI

'SULARIN MÜZİĞİ'



KENTSEL VİZYON
PLATFORMU

KENTSEL VİZYON PLATFORMU

‘Kentsel Vizyon ile Kurgulanan Kentler’

NEF ve Kentsel Strateji tarafından kurulan
Kentsel Vizyon Platformu
kamu, sivil ve özel sektör işbirliği ile

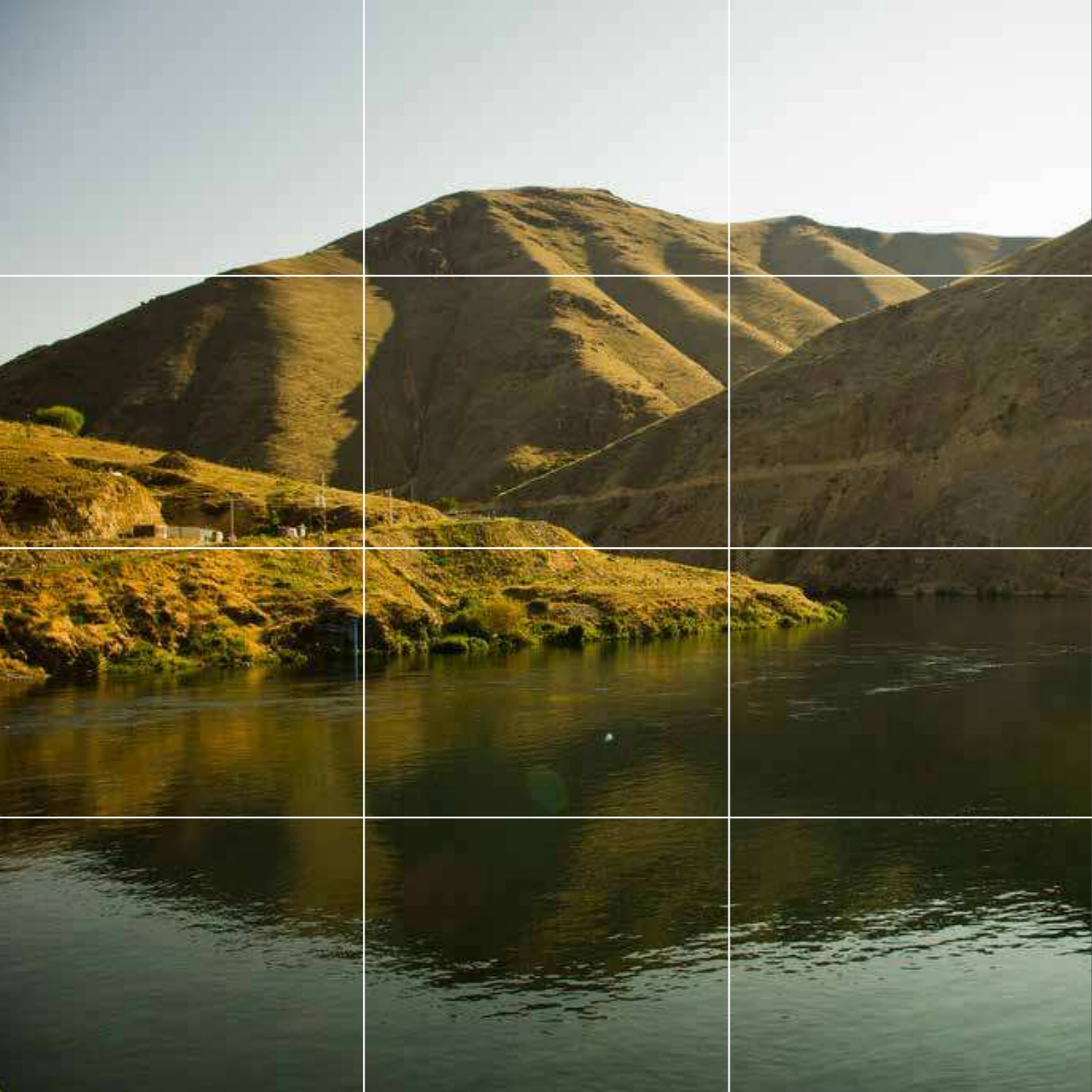
- bölge
- kent
- mahalle

ölçeğinde çalışmalar yaparak, yeni planlama
yaklaşımı ve modellerini tartışmaya açmaktadır.

81KENT
VİZYON
www.kentselvizyon.org

“Elazığ Vizyon Planı”
‘Kentsel Strateji’ tarafından geliştirilen
kapsam ve içerik çerçevesinde,
A. Faruk Göksu ve Sıla Akalp’in Stüdyo
33’te verdiği eğitimler sonucunda
Deniz Kimyon ve Merve Demiröz
tarafından hazırlanmıştır.





01

ANALİTİK BAKIŞ
Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

07

02

STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu

15

03

VİZYON
Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

20

04

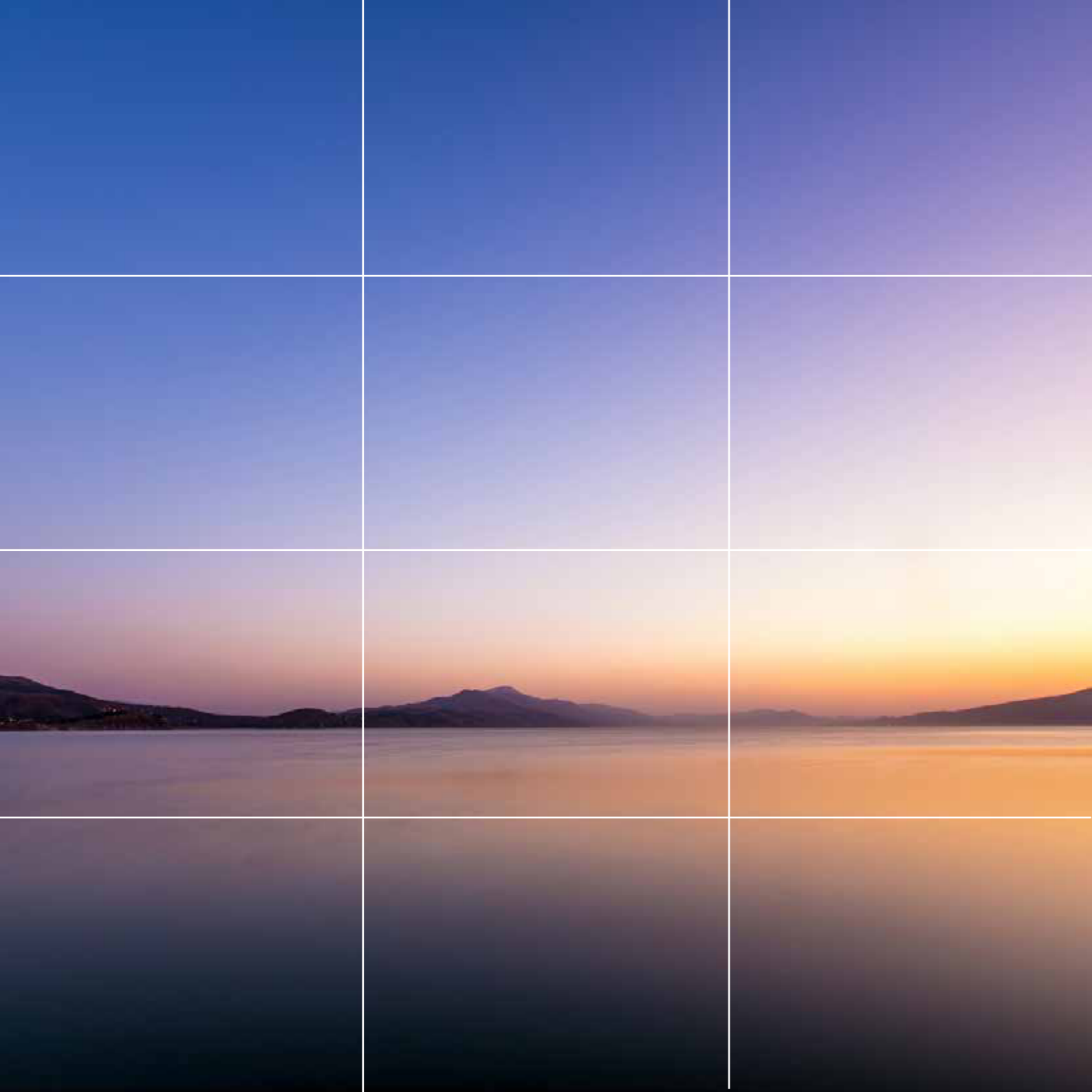
3x3 VİZYON ve EYLEM ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

23

05

ELAZIĞ'IN GELECEĞİ İÇİN
7 TEMEL İLKE

36



BÖLÜM

01

ANALİTİK BAKIŞ
Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

STRATEJİK GÖSTERGELER



Nüfus:
565.000 kişi



Ekonomik Değerler:

- Madencilik ve imalat
- Tarım ve hayvancılık
- Sanayi (maden-taş ve toprağa dayalı sanayi, gıda, dokuma ve tekstil, demir dışı metal, orman ürünleri, plastik)



Eğitim:

- Fırat Üniversitesi (27.000 öğrenci)



Tarihsel İzler:

- 62 Sit Alanı

Performans Kriterleri



SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

37

ÇEVRE

29

EKONOMİ

51

SOSYAL

30

YAŞAM KALİTESİ

53



Sosyal Altyapı:

- 1 Üniversite
- 5 Sinema
- 8 Kütüphane
- 1 Müze
- 1 Tiyatro
- 59 Spor Kulübü



Doğal Değerler:

- Fırat Nehri
- Peri Suyu ve Keban Barajı
- Güneydoğu Toroslar
- Karaboğa Dağları

10 TEMEL SORUN

- 1 Doğal kaynakların ve su ürünlerinin çevreye duyarlı ve etkin kullanılmaması
- 2 Afete direnç geliştirememesi
- 3 İşsizliğe bağlı göç etme eğilimi
- 4 Kadınların iş gücüne katılım oranının düşük olması
- 5 Madencilik ürünlerinin katma değeri düşük şekilde pazarlanması
- 6 İşbirliği kültürünün gelişmemiş olması
- 7 Kırsal alanda kız çocuklarının eğitime katılma oranının düşük olması
- 8 Yetersiz sayıda kapalı ve açık toplanma mekanları
- 9 Kent içi toplu taşıma sisteminin yetersizliği
- 10 “Kültürel Miras Yönetimi” eksikliği

10 TEMEL FIRSAT

- 1 3 tarafı sularla çevrili yarımada
- 2 Su ve maden kaynaklarının bolluğu
- 3 Ulusal ve uluslararası festivaller
- 4 Tarihi merkez Harput: Yöresel mimari doku
- 5 Somut olmayan kültürel mirasın zenginliği
- 6 Havalimanı
- 7 Orta Doğu ve Türki Cumhuriyetlere yakınlık
- 8 Elazığ Üniversitesi
- 9 DAP (Doğu Anadolu Projesi) ve fon desteği
- 10 Tarımsal üretim ve sanayi potansiyeli

BEK ANALİZİ

Kaynak: Kentsel Strateji

Birikim

Müzik- Özgün makam
Söylenceler- Halk oyunları
Mutfak kültürü- Şarapçılık
El sanatları

Bereket

Su- Topografya
Toprağın altı: Maden yatakları
Salkım salkım bereket: Oküzgözü,
Boğazkere
Turna Balığı

Beceri

Maden ve metal işçiliği- Bakırcılık
Şarapçılık
Mutfak kültürü

Bakış

Birliktelik
İmece- Dayanışma
Geleneksel- Modern

Büyüme

Mekansal zenginlik
Karma kullanım
Üniversite
Yaşam kalitesi

Beklenti

Doğal ve kültürel mirasın korunması
Temiz çevre- Tarımda gelişim desteği
Afete dirençli kentsel çevre
Kamu ve özel yatırımlar

Ekoloji

Nehirler, Ovalar, Yaylalar, Dağlar
Biyçeşitlilik
Endemik Bitkiler

Ekonomi

Madencilik ve imalat
Tarım ve hayvancılık
Sanayi
Turizm

Eşitlik

Eğitim fırsatı
Kadın- Erkek
Sosyal gruplar

Etkinleştirme

Üniversite
Kıra teşvik
Suyun duyarlı ve etkin kullanımı
Tarımda yenilik, çeşitlilik
Kültür ve tabiat varlıkları planlaması

Edinim

Yatırım
Kalkınma
İşbirliği

Entegrasyon

Su/Kent, Su/Kır
Sanayi/Tarım
Üniversite/Sanayi
Üniversite/Tarım

Koruma

Su: Temiz enerji
Arkeolojik, tarihi, kültürel ve doğal değerler
Bilimsel belgeleme
Somut olmayan kültürel miras
Bütüncül koruma

Kapasite

Su kaynakları
Maden
Yeni İşbirlikleri: Sanayi-Üniversite
Kültür

Kalkınma

Ar-Ge- Sanayi
Tarıma Destek
Turizm (doğa ve kültür turizmi)
Bölgesel işbirlikleri

Kimlik

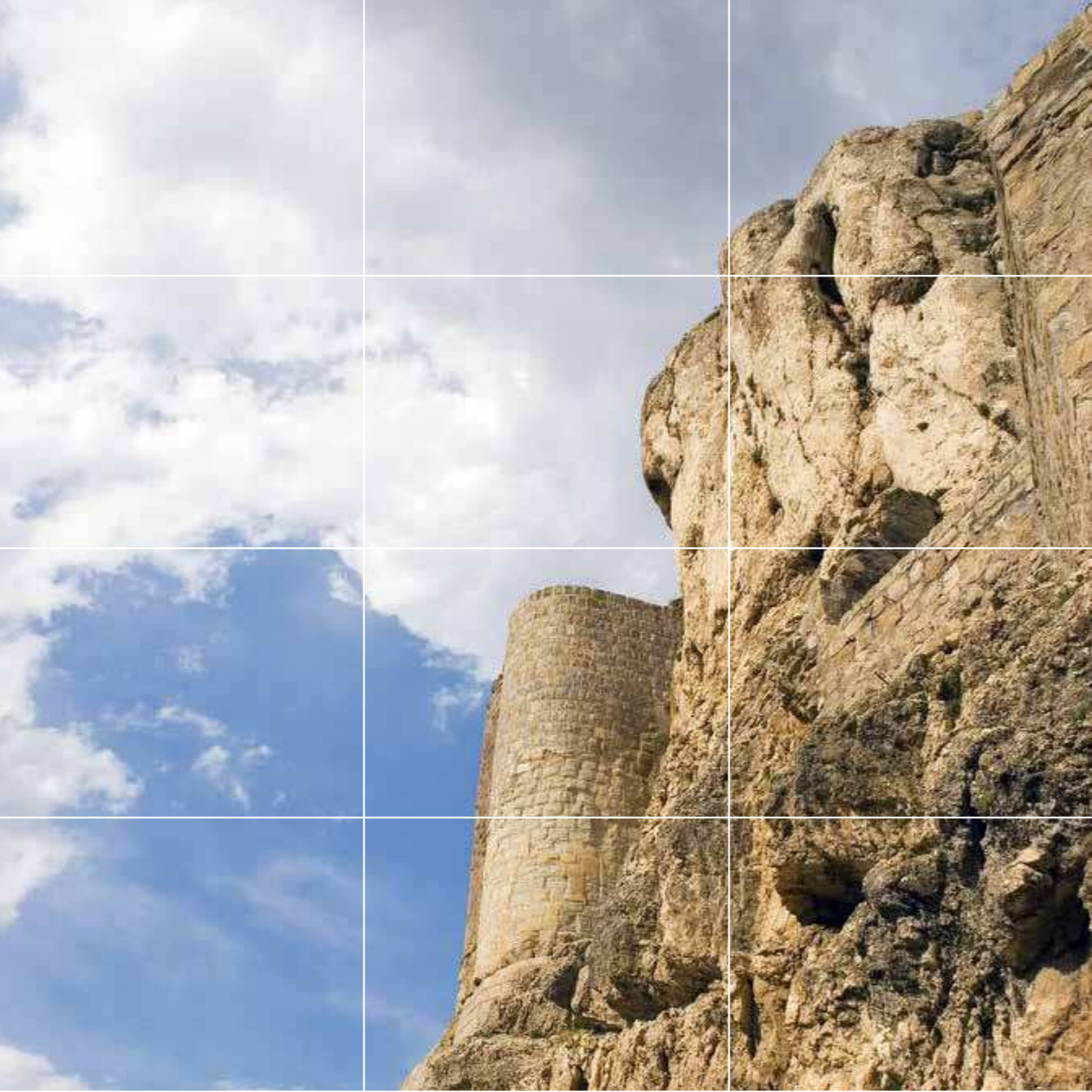
Suların müziği, Hazar'ın dinginliği
Harput'un anlattıkları
Modernin çizgileri: Cumhuriyet'in
kentlerinden Elazığ

Katılım

Kentli hakkı bilinci
Şeffaflık
Karar alma sürecinde etkin olma/ Katılımcılık
Ortak miras, ortak karar

Kurgu

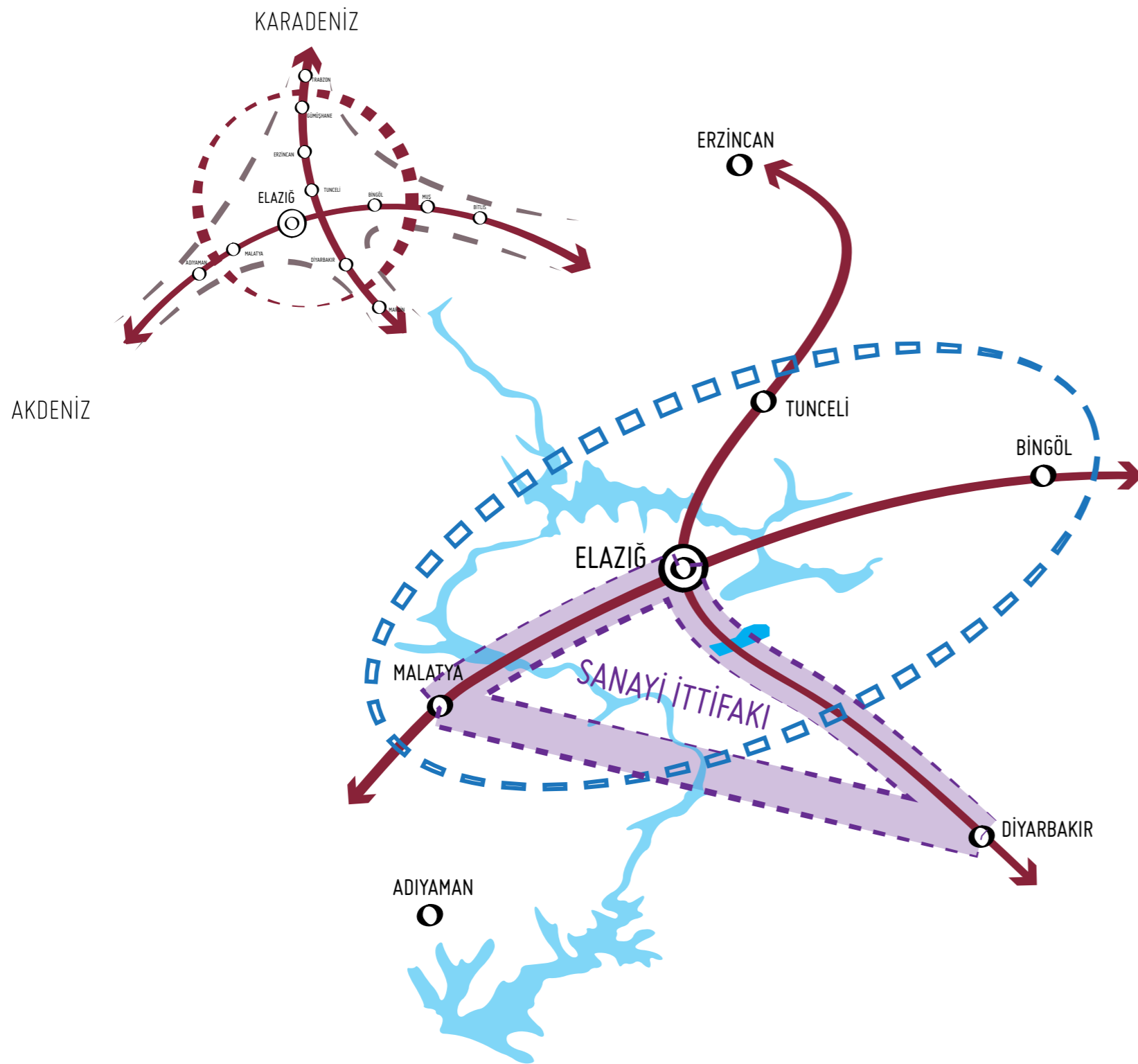
Bölgesel sanayi işbirlikleri
Suyun bağlayıcılığı
Tematik rotalar
Kültürün sunumu: Görünür kılmak



BÖLÜM

02

STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu



BÖLGESEL İŞBİRLİĞİ

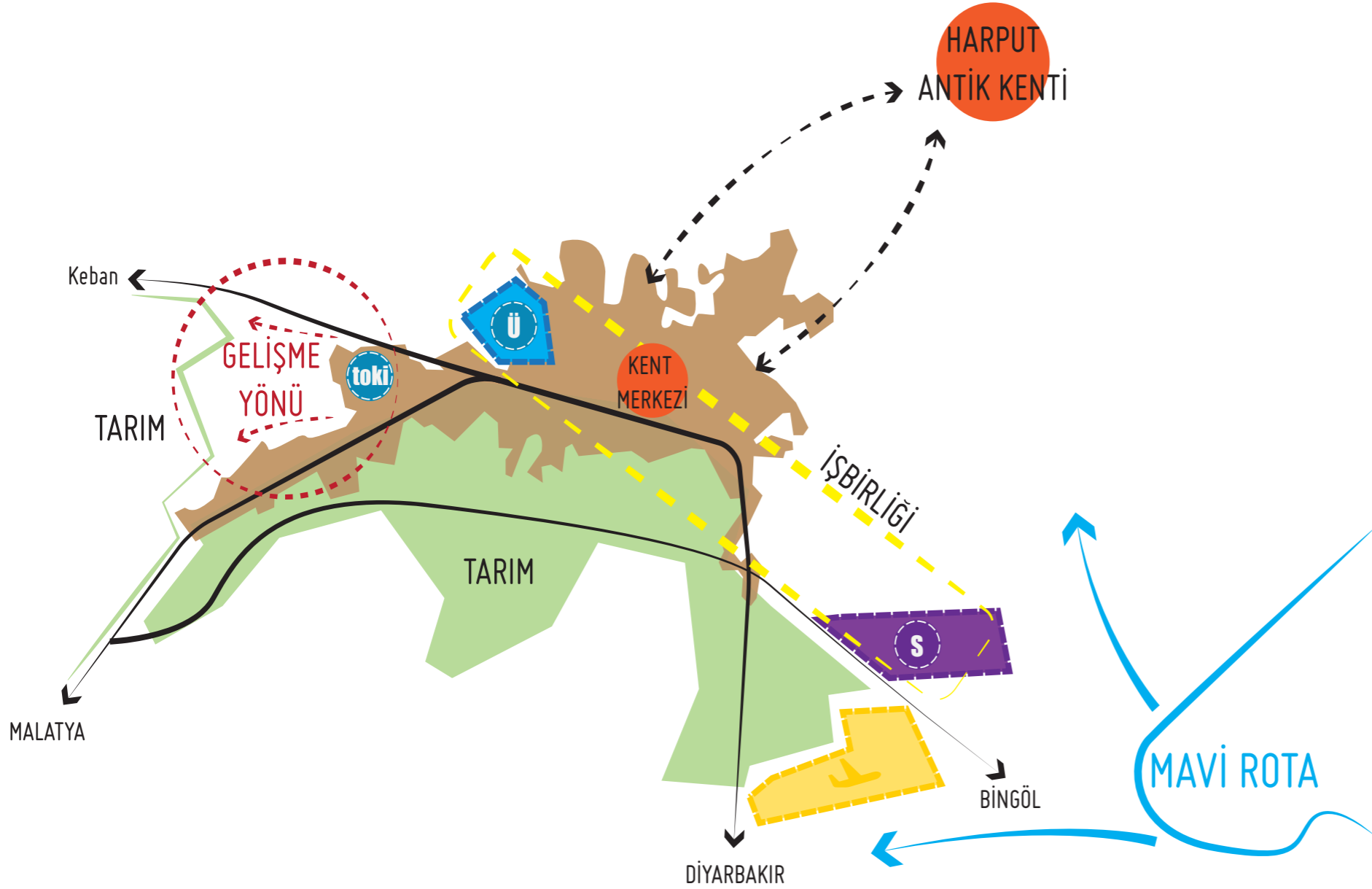
ELAZIĞ, BÖLGE İÇİNDE HANGİ STRATEJİK ROLÜ ÜSTLENECEK?

Elazığ; FKA (Fırat Kalkınma Ajansı)'ya bağlı iller Bingöl, Tunceli, Malatya arasında coğrafi konumu bakımından merkez durumundadır. Bölgesel işbirlikleri kurgulanırken Elazığ'ın rolü lojistik merkez olarak tanımlanmalıdır. Merkezi konumunun yanı sıra mevcut demiryolu hattı, hava alanının varlığı, bölge içi su ulaşımına imkân veren yarım ada özelliği ve hali hazırda kullanılan çevre yolunun uygun bağlantısı 'lojistik merkez' temasını güçlendirmektedir.

Fırat Nehri ile Malatya, Peri Suyu ve Keban Barajı sayesinde Tunceli ve Bingöl ile mavi ittifaklar kurması, tematik kültür ve doğa turizmi kullanımları, ulaşım olanakları ve uygun yerlerde peyzaj tasarımı ile desteklenecektir. Su ögesinin omurgasını oluşturduğu 'Barış'ın Mavi Rotaları' Omurga Peri isimli bu birliktelik, bölgeye ve tüm ziyaretçilere doğanın yer yer tarihle bağlantılar kurduğu durakları ile emsalsiz deneyimler sunacaktır.

Bu zamana kadar koruduğu tüm tarihi ve kültürel değerler ile Elazığ, bölge coğrafyasının paylaştığı ortak tarihin temsilcilerindedir. Bölge içinde kültürel işbirlikleri kurulması ve bunun tematik rotalar üzerinde ortaya çıkarılması ve sunulması kaçınılmazdır.

Elazığ demiryolu ve Elazığ-Diyarbakır karayolu üzerine yeni kurulacak olan tekstil üretim merkezleri, kentin potansiyellerini kullanarak Malatya ve Diyarbakır ile sanayi işbirliği kuralıdır.



KENT KURGUSU

YENİ KENT KURGUSU NE OLACAK?

Kent kurgusu, bölgesel politika ve stratejilere uygun, bölgesel ölçekte gelen önceliklerin yönlendiriciliğinde olmalıdır. Kent ve kırsal arasındaki dengenin iyi kurgulanması Elazığ kentinin stratejik yönünü belirleyecektir. Kent ve kırsal yaşamının bütünleşmesi için mavi ve yeşil potansiyelleri ön plana çıkarılmalıdır.

Öncelikler;

- Lojistik merkez teması
- Mavi Rota'nın kent içinde sürekliliğinin sağlanması
- Yerel mimari doku özelliklerinin ön plana çıkarılması ve sunumu
- Sanayi ve üniversite işbirliği
- Kalıcı ve üniversiteli genç nüfus için kente yeni kullanımların eklenmesi
- İstihdam olanakları yaratılması
- OSB'lerin madencilik, tarımsal gelişim ve bölgesel sanayi ittifaklarına göre gelişmesi
- Kırsal yaşamın örgütlenmesi

Öncelikler için odaklar:

- Lojistik Merkez ve Fuar Alanları
- Harput Tarihi Kent Merkezi
- Su Kaynakları
- Sanayi/ Üniversite İş Birliği Ağları

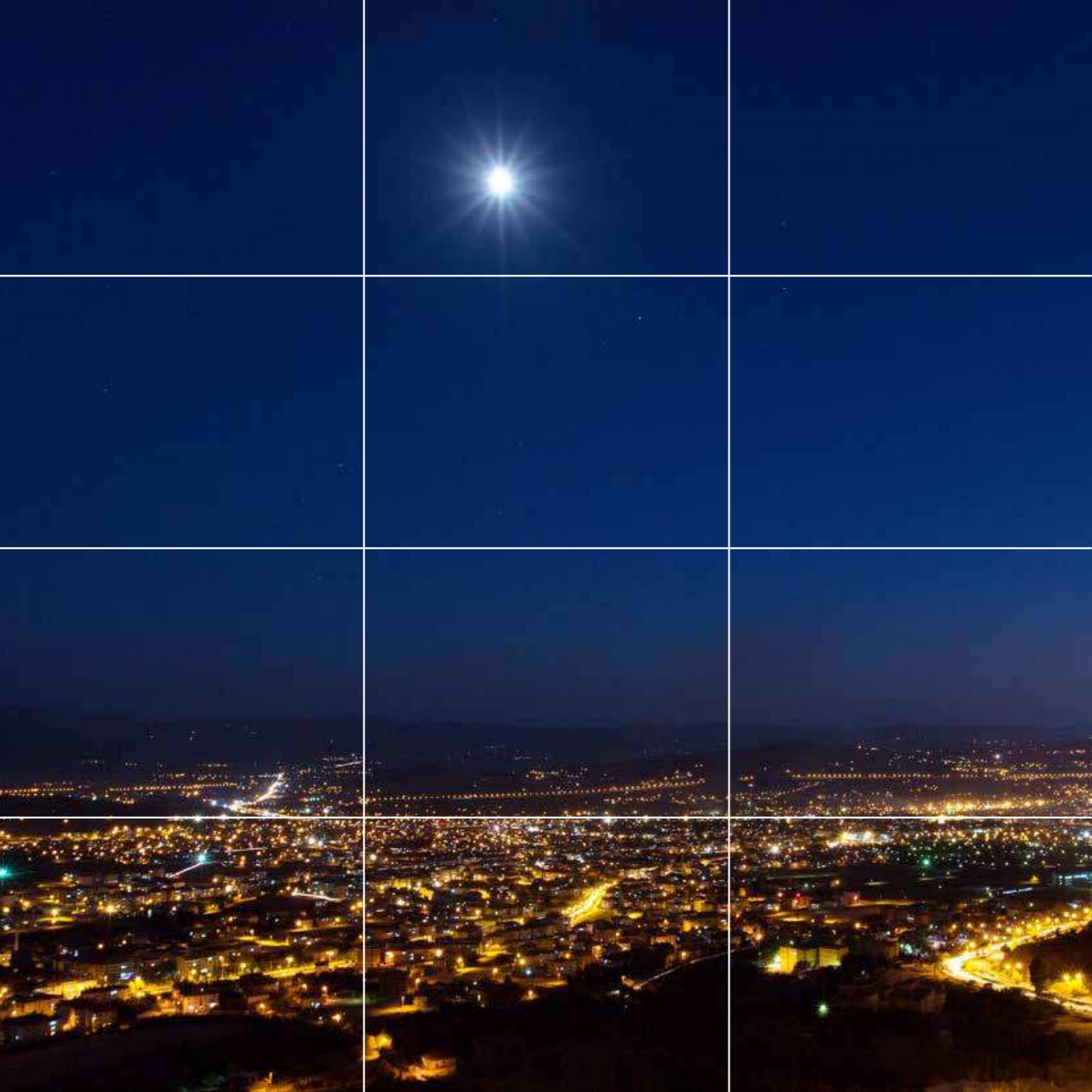
BÖLÜM

03

VİZYON
Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

BÖLGESEL VİZYON
SUYUN BİRLEŞTİRİCİ GÜCÜ

KENTSEL VİZYON
EL-AZIKTAN ELAZIĞA:
BEREKETİN KAVŞAĞINDA BİR KENT



BÖLÜM

04

3X3 VİZYON ve EYLEM
ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

VİZYON ÇERÇEVESİ 3 X 3 EYLEM ÇERÇEVESİ

24



ELAZIĞ'IN GELECEĞİ

25



VİZYON ÇERÇEVESİ

3 FARKLILIK

3 TEMA

3 STRATEJİ

Yarımada

Canlanma

Kalkınma

Yeraltı

Kavşak

Dönüşüm

Mirasın
Çeşitliliği

Uzlaşma

Bütünleşme

3 FARKLILIK

1 Yarımada

3 Tarafı Sularla Çevrili Bir Kent

Elazığ, denizi olmayan bir coğrafyada 3 tarafı sularla çevrili bir kenttir. Tarihten bu yana çağlayan suların bereketiyle yoğrulmuş halkı; suyun devinimini taşına toprağına işlemiştir Elazığ'ın. Bu su zengini kentin sınırları içinde birçok nehir akar, göl gölet ve barajlar bulunur. Bölgeye yönelik kamu yatırımları çoğaltılmalı, özel yatırımlar kamu eli ile denetlenmelidir. Suyuna sahip çıkan halk için doğaya duyarlı faaliyetler belirlenmeli ve tasarlanmalıdır.

2 Yeraltı

Ekonomiye Can Vermek

Elazığ metalik maden yatakları açısından ülkenin en önemli bölgelerinden biridir. Yeraltı zengin krom, mermer, bakır, kurşun, çinko, demir, manganez, şelit, florit ve kireç taşı kaynakları ile doludur. Hali hazırda madencilik işletmeleri ve fabrikalar vardır. Fakat, Elazığ vişnesi olarak anılan dünyaca ünlü Elazığ mermerini de içeren madencilik sektörü geliştirilmelidir. Bu süreçte sanayi lokomotif kuvvet olarak ortaya çıkmaktadır. Bunun için Fırat Üniversitesi'nde yeni açılan Maden Mühendisliği Bölümü'nün ve hali hazırda bulunan Maden Meslek Yüksek Okulları'nın çalışmaları geliştirilmelidir. Aynı zamanda, zor koşullarda çalışan maden işçilerinin güvenliği uzman iş güvenliği birimleri tarafından sağlanmalı ve denetlenmelidir.

3 Mirasın Çeşitliliği

Somut Mirastan Somut Olmayana

Harput ve çevresi, paleolitik çağdan bu yana süregelen yerleşimlere ev sahipliği yapmaktadır. Fırat'ın ortasında yer alan verimli bir ovada bulunan Harput, tarihten bu yana önemli bir kavşak noktası işlevini üstlenmiştir. Tarihi katmanlaşmanın izlerini günümüze kadar taşıyan Harput, bugün hak ettiği ilgi ve sürekli bakımdan yoksundur. Bunun için kapsamlı ve bütüncül bir anlayışla koruma planlamasının güncellenmesi gerekmektedir. Yeniden canlandırma projeleri ve yeni kullanımlarıyla Harput, bölgede kurulan kültürel ittifakların eşsiz bir durak noktası ve kültürel bir cazibe merkezi olacaktır. Çeşitliliğini ve çeşitliliğin uyumunu bugüne kadar taşımış Elazığ, somut olmayan mirası ile de dikkat çekmektedir. Çayda çırası, özgünlüğü ile dikkat çeken zengin türküleri, destanları, şiirleri, el sanatları ve yörede konuşulan farklı diller korunmalı ve tanıtılmalıdır.

3 TEMA

1 Canlanma

İşbirliklerinde Yenilik

Bölgesel ve kentsel vizyonu doğrultusunda gelişen Elazığ, bölgedeki güçlü rolü ile yeniden canlanacaktır. Madencilik ve lojistik sektörlerindeki atılımla, sanayinin ve tarımın üniversite işbirliği sayesinde gelişmesiyle, turizm seçeneklerinin artırılmasıyla ve de tanıtımla ekonomi canlanacaktır. Kültür ve doğa üzerinden kentsel ve sektörel ittifaklar, halkın yaşam kalitesini artıracak, hem halka hem de ziyaretçilere yeni kent deneyimleri sunacaktır. Tarihi kent merkezi yeniden canlanacak ve bu durum zengin bereketin kenti Elazığ vurgusunu güçlendirerek, üniversitenin getirdiği dinamizmin kent yaşamında da yerini bulmasını sağlayacaktır.

2 Kavşak

Kesişimler Noktası

Elazığ, tarihten bu yana coğrafi konumu dolayısı ile önemli bir kavşak/kesişim noktası görevi görmüştür. Bölgenin de konumsal merkezinde yer almaktadır. Su taşımacılığına elverişli yarımada özelliği, demiryolunun güçlü bağlantıları, uluslararası ve ulusal hizmet veren sivil ve askeri hava alanının varlığı ve kara yollarının gelişmişliği ile lojistik merkez temasını güçlendirmektedir. Fakat, var olan potansiyeller henüz kazanım sağlayacak örgütlenmeye sahip değildir. Demiryolu güzergâhları bu temaya göre yeniden düşünülmeli, belirlenen bölgelerde depolama alanları kurulmalıdır. Bölgesel ve ulusal fuarlarla bölgenin lojistik merkezinin tanıtımı yapılmalı ve bu sayede gelişme sağlanmalıdır.

3 Uzlaşma

Kamu- Özel İşbirliği

Bereket kenti Elazığ'ın kaynakları özel yatırımların ilgisini çekmeye başlamıştır. Ekonomik kaygının koruma duyarlılığını aştığı durumlarda kamu buna müdahale etmeli; doğanın ve kültür mirasının katledilmesine müsaade edilmemelidir. Doğru örgütlenme ve denetim mekanizmaları ile toprağın altından üstüne sularına kadar zengin bu kent, halkına istihdam olanakları sunarak iş gücünü artıracaktır. Sanayi- tarım- üniversite ağları güçlenmeli işbirliği vurgusu fiziksel çevrede, ekonomik ve sosyal alanda etkisini göstermelidir.

3 STRATEJİ

1 Kalkınma

Gençlik Aşısı

Bu bereket kentinin canlanması için belirli noktalarda gençlik aşısına ihtiyaç vardır. Üniversitenin hemen hemen her sektörle ilişki kurmasının hedeflendiği Elazığ'da; üniversite ağları düşünülerek, üniversitelinin mekânsal ve sosyal kodlamalarını kent yaşamına enjekte etmesi desteklenmelidir. Mavi ittifaklarla bölge kentleri ile iletişim kuran yarımada, suyun omurgasına bağlanan yeni kullanım olanakları ile gençliği anımsatmalı; dinamizmini halkına ve ziyaretçilere yansıtmalıdır. Bu yeni ekonomik, sosyal ve mekânsal müdahaleler kentte istihdam olanakları yaratacaktır.

2 Dönüşüm

Tarihi Katmanlar

Bugün Elazığ'da 60 Arkeolojik Sit Alanı, 1 Arkeolojik ve Doğal Sit ve 1 de Arkeolojik ve Kentsel Sit Alanı olarak tescillenen alan vardır. Harput'ta başlayan yerleşim paleolitik çağdan günümüze kadar sürekliliğini korumuştur. Urartuların, krallıkların, Helenler'in ve de Bizanslılar'ın kentte bıraktıkları etkilerin izi sürülebilirken; geleneksel dokuyu büyük ölçüde Artuklu, Selçuklu ve Osmanlı Dönemi eserleri oluşturmaktadır. Bu tarihi çeşitlilik, coğrafyanın misafirperverliğinde sosyal çeşitliliğe dönüşmüş, bölge aynı anda bir çok etnik gruba ev sahipliği yapmıştır. Harput'ta hala bulunan Süryani kiliseleri bu çeşitliliğin hala sürdüğüne kanıt niteliğindedir. Elazığ, bir koruma planına sahip olmasına rağmen, planın güncellenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bütüncül bir anlayışla alınan plan kararlarını destekler nitelikte yeniden canlandırma projeleri uygulanmalı, tüm katmanların görünürlüğü sağlanmalıdır.

3 Bütünleşme

Suyun Ekonomisi

Bereketin kenti Elazığ için su çok önemli bir vurgudur. Kent, bölgesel ittifaklarını büyük ölçüde su omurgası üzerine kurmaktadır. Bereketi de toprakla yarışır ölçüde sudan kaynaklanmaktadır. Ekonomik, turistik ve ulaşım değerine sahip su kaynakları doğru yönetilmelidir. Burada vazgeçilmemesi gereken temel prensip; suyun sadece şimdiki zamana değil geleceğe de ait olduğudur. Bu yüzden, sudan ekonomik değer elde ederken belirli kısıtlamalar getirilmelidir. Kısıtlamaların izin verdiği ölçüde gelişime izin verilmelidir. Hali hazırda ulaşım için kullanılan su, Tunceli, Malatya ve ilçeler arasında bağlantı kurmaktadır. Lojistik merkez niteliği kazanan kentte su, yük taşımacılığı için de kullanılmalıdır. Mavi ittifaklar sonucu turizm değerini artıracak çeşitli su sporlarına olanak verilmelidir. Kültür balıkçılığı desteklenmeli ve ekonomik kazancı artırıcı eylemler geliştirilmelidir.

EYLEM ÇERÇEVESİ

3 SEKTÖR

3 PROGRAM

3 PROJE

Lojistik

Üniversite

Lojistik Merkez

Turizm

Katılım

Harput

Madencilik

Ekonomi

Mavi İttifaklar

3 SEKTÖR

1 Lojistik

Ağların Kesişmesi

Bölge içindeki merkezi konumu dolayısıyla lokomotif sektör lojistik olarak belirlenmiştir. Var olan çeşitli ulaşım potansiyelleri bunu destekler niteliktedir. Doğru bir örgütlenme modeli, lojistik depolama için stratejik yer seçimi, bu merkez kurgusunu güçlendirmektedir. Lojistik sektörü; nakliye, depolama, bilgi depolama ve yönetimi, ambalajlama ve malzeme idaresi gibi birimleri barındırır. Bu çok yönlü sektör, üniversitede Ar-Ge çalışmaları ile desteklenmeli, uzmanlaşmış genç nüfusa ve de halka geniş istihdam olanakları sağlanmalıdır.

2 Turizm

Kültür ve Doğa Turizmi

Bölge, doğal ve kültürel değerleri ile çok çeşitli turizm aktivitelerine imkan vermektedir. Yeni kurulacak bölgesel ittifaklarla birlikte turizm vurgusu da güçlenecektir. Kaplıcalar termal turizmi hareketlendirecek, göller farklı su sporlarına olanak sağlayacak ve olta balıkçılığı teşvik edilecektir. Uygun topografik koşullar kış sporlarının çeşitlenmesine olanak sağlayacak, Hazar Baba Kış Sporları ve Kayak Tesisleri'nin varlığı da bu vurguyu güçlendirecektir. Üzüm bağları ile zenginleşen kuzey köyleri Tunceli'nin ilçeleri ile işbirliği içinde agroturizm ve eko-turizme olanak sağlayacaktır. Harput Tarihi Kent Merkezi'ni canlandırma çalışmaları ile var olan kültür turizmi potansiyeli harekete geçirilecektir. Müzeler, tarihi araştırma enstitüleri ve ören yeri sunumları ile gelişecektir. Somut olmayan kültür mirasının çeşitliliği ve özgünlüğü de kültür turizminin gelişimini destekleyecektir.

3 Madencilik

Elazığ Vişnesi

Elazığ krom, mermer, bakır, kurşun, çinko, demir, manganez, şelit, florit ve kireçtaşı gibi çok çeşitli metalik maden yataklarına sahiptir. Hatta Elazığ Vişnesi olarak tanınan Elazığ Mermeri dünyaca ünlü bir mermer cinsidir. Büyük ve küçük ölçekte madencilik işletmeleri ve fabrikaları bulunmaktadır. Fakat, potansiyelin tamamının ekonomik katma değere dönüştüğü söylenemez. Bunun için kamu ve özel yatırımlar teşvik edilmelidir. Bu yatırımlar, Maden Enstitüleri ve Ar-Ge çalışmaları ile desteklenmelidir.

3 PROGRAM

1 Üniversite

Bilimsel Çalışmaların Artması

Elazığ hem konumu hem çeşitli kaynakları hem de doğal ve kültürel değerleri ile dikkat çeken bir kenttir. Nüfus çeşitliliğinin de etkisi ile Elazığ'ın bölgedeki lojistik konumu güçlenecektir. Hali hazırda Organize Sanayi Bölgesi ve küçük ölçekte sanayi siteleri bulunmaktadır. Tüm sektörlerin beklenen ölçüde verimli olabilmesi ve de kentin ekonomik kalkınmasını sağlaması için üniversite çalışmaları esastır. Bunun için var olan ve gelişecek olan tüm sektörler ile üniversite programları uyum içinde olmalı ve de bu alana yönelik gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyetleri desteklenmelidir.

2 Katılım

Halkın Katılımı

Tüm kalkınma eylemleri ve dönüşüm çalışmaları, toplum yararı için yapılmalıdır. Ana hedef halkın istihdam edilmesi ve yaşadığı çevrenin standartlarının artması olmalıdır. Elazığ, kent yaşamının gelişmiş olduğu kırsal yaşamdan kopmamış bir kent olarak öne çıkmaktadır. Kentli için planlama ve uygulama süreçleri katılımcılığa açık ve şeffaf olmalıdır. Koruma ve kalkınma toplum için ve toplumla birlikte olmalıdır. Kentte ve kırdaki hakkı olan, söz sahibi olan halkın sahiplilik duygusu artacak, yaşam kalitesi yükselecek bu da sorunlardan biri olan göçü büyük ölçüde engelleyecektir.

3 Ekonomi

Ekonomik Kalkınma

Ekonomik kalkınmada birincil hedef, işsizlik sorununun çözümüne yönelik olarak büyük oranda işsiz genç nüfusu istihdam etmek olmalıdır. İşgücüne katılımı düşük olan kadınların eğitime erişimleri ve çalışma olanaklarının artırılmasına yönelik teşvikler gerçekleştirilmelidir. Lojistik, turizm, sanayi ve madencilik gibi ekonomik kazancı yüksek sektörlerde bu soruna dair çözümler üretilmelidir. Özel ve kamu yatırımları desteklenmeli, fonlar artırılmalıdır. Kalkınma planlanırken denetim elden bırakılmamalı, kamu aşağıdan yukarı bir denetleme mekanizmasına sahip olmalıdır.

3 PROJE

1 Lojistik Merkez: Coğrafyanın Potansiyeli

Ulaşım

Elazığ hali hazırda bölgenin coğrafi olarak merkezi konumundadır. Bu kesişim noktası çeşitli ulaşım sistemleri ile de desteklenmektedir. Bölgenin lojistik merkez olması düsturu ile yola çıkan Elazığ'da, var olan ulaşım sistemleri geliştirilmeli, durak noktalarına, depolama alanlarına ve acil durumlara göre yeniden düzenlemeler yapılmalıdır.

Depolama alanı

Lojistik merkez olmak ürünün, hizmetin ve iş gücünün depolanmasını ve gerek duyulduğu zamanda etki gösterdiği bölgedeki tüm yerlere hızlıca ulaştırılmasını gerektirir. Depolama alanı için; ulaşım modlarının kesiştiği ve de doğal kısıtlamaların olmadığı bir yer seçimi önemlidir. Bu sebeple Elazığ demiryolu, çevre yolu ve havaalanı bağlantıları düşünülerek uygun bir yer seçimi yapılmalıdır. Ayrıca, afet riskinin yoğun olarak hissedildiği bölgede, depolama alanının önemi büyüktür. Acil durumlar için özel eylem planları hazırlanmalıdır.

Fuar alanı

Lojistik merkezle birlikte hem ticari hem teknolojik ilişkilerin yoğun olarak yaşandığı Elazığ'da, uluslararası ölçekte bir fuar alanı tasarlamak bölgenin çekiciliğini artıracaktır. Bunun için ziyaretçilere uygun yeni kullanımlar çeşitlenecek ve artacaktır. Bu hem büyümeye hem de istihdamın artmasına sebep olacaktır. Fuar alanı sadece senede 1 kere ticari amaçla kullanılan bir yer olarak düşünülmemeli; teknoloji, kültür ve sanat gibi aktivitelere, eğitim toplantıları ve kongrelere olanak tanıyacak şekilde kurgulanmalıdır.

3 PROJE

2 Harput: Yeniden Canlandırma

Yeni Kullanımlar

Harput'u yeniden canlandırma projesinde öncelikle koruma ilkelerini ve politikalarını ortaya koymak, her ölçekte yapılacak müdahalelerin bu kısıtlamaların izin verdiği ölçüde yapılmasını denetlemek gerekmektedir. Bir kent parçası olarak Harput'un bugünkü haliyle muhafaza edilmesi düşünülemez. Bu nedenle, parçacı bakımlarla cazibesini yitirmiş bu kent mirasına yeni fonksiyonlar verilmeli, noktasal enjeksiyonlarla kullanımı ve cazibesi artırılmalıdır. Harput'un sivil mimari örneklerini kent ve tarih araştırmaları enstitüsü olarak belirlemek gençlerle birlikte alana canlılık katacak, sürekliliğini sağlayacaktır. Harput'ta peyzaj tasarımı, yeni tasarımların dokuya uygun eklenmesi, ve enstitünün tetikleyeceği yeni kullanımlarla tarihin izinden gidenlere çok çeşitli deneyimler sunacaktır.

Bağlantılar

Harput hem modern kent Elazığ ve yakın çevresiyle, hem ilçelerdeki diğer tarihi yerleşimlerle hem de bölgesel ölçekte kavramsal bağlantılar kurmalıdır. Bir yandan Elazığ kent merkezi ile ilişkisi yeniden kurgulanırken; bir yandan bölgesel bağlamı içinde önemi artacaktır. Bu ziyaretçi sayısını, yerel halkın ve üniversitenin alan kullanımını da artıracaktır. Var olan karayolu bağlantıları, demiryolu ve durakları ile bağlantılar, yeni uygulanabilir motorsuz toplu taşıma olanakları (metro, tramvay) ile güçlendirilmelidir.

Kültürel Peyzaj

Harput sadece insanın fiziksel çevreyle değil, doğal çevre ile kurduğu ilişkinin izlerini de yıllarca muhafaza etmiştir. Bunun için yeni müdahaleler ve kullanımlar tasarlanırken, kentin kültürel peyzaj ögesi olarak ele alınması ve koruma ilkesi kapsamında sunulması için hazırlıklar gerçekleştirilmelidir. Harput'un kültürel peyzaj bölgelerine tematik ve arkeolojik parklar, rekreasyonel kullanımlar tanımlamak bölgenin canlılığını sağlayacaktır.

3 PROJE

3 Mavi İttifaklar: Suyun Gücü

Omurga Peri

Peri Suyu'nun omurgasını oluşturduğu su güzergahı üzerinden Tunceli, Elazığ ve Bingöl ile ulaşım ve kullanımlar destekli bağlantılar kurgulanacaktır. Su turizmi, olta balıkçılığı, kentle de ilişki kuran nirengi noktalarında peyzaj düzenlemeleri ile halk ve ziyaretçiler için doğa ile iç içe olma deneyimi sunulacaktır. Bu birliktelik Elazığ'ın yarımada özelliğini kullanarak 3 taraftan çevre illerle belirlenmiş ilişki sistematığının içine oturmalıdır.

Fırat'ın Suyu

Karakaya Barajı üzerindeki Fırat demiryolu köprüsü 2.080 metredir. Malatya ve Elazığ arasında yük taşımacılığının önemli kısmı buradan yapılmaktadır. Bu güçlü bağlantı ile su üzerinden sadece rekreasyonel değil ticari birliktelikler de kurulabilmektedir. Tarımsal üretimin, organizasyonların, lojistik merkez Elazığ'ın bölgede kurduğu iş birlikleri bu köprünün yük taşımacılığına sevk edilmesi, demiryolu üzerinde durakların yeniden kurgulanması, yeni teknolojilerle üretim hacminin artırılması, bölge ve kent vizyonu kurgusunu destekleyecektir.

Temiz Hazar Gölü

Hazar Gölü ve çevresi kurulacak Mavi İttifaklar sistematığı içinde çok önemli bir desendir. İmkan verdiği sportif faaliyetler, kültür ve doğa turizmi imkanları Hazar Gölü'nü çekici kılmaktadır. Günümüzde enerji ve su kaynaklarının kötüye kullanımına bağlı olarak olumsuz etkilenen Hazar Gölü için bir koruma planı acilen yapılmalı, ihtiyacın üstünde yürütülen ekonomik faaliyetlere son verilmelidir. Sivrice'deki batık antik kent, Kilise Adası, etrafındaki kültür varlıkları, Hazar Baba Dağları ve kış sporları, bölgedeki mavi ittifaklar içinde değer bularak, ekonomik getiri temelli politikalarla sınırlanacaktır.

BÖLÜM

05

ELAZIG'IN GELECEGI İÇİN
7 TEMEL İLKEELAZIG'IN GELECEGI İÇİN
7 TEMEL İLKE (7M)

1. **Miras:** Muhafaza Ettiklerimiz
2. **Maden:** Yeraltının Katma Değere Dönüşmesi ve Pazarlanması
3. **Mavi:** Suyun Bereketi
4. **Makam:** Özgünlük Değerinin Artırılması
5. **Mesire:** Birlikte Gezilecek Yerler
6. **Mamur:** Gelişen Kaliteli Kent Yaşamı
7. **Müzik:** Doğayı Dinliyoruz!

MİRAS: Muhafaza Ettiklerimiz

Tarihi katmanların doğanın döngüsü ile iç içe büyüdüğü kent Elazığ için her şeyden önce gelen ilke mirası korumaktır. Hem kültür hem de doğal mirası korumak ve de geleceğe aktarmak yapılan çalışmaların temel kaygısıdır. Kültürel ve doğal mirası yeniden canlandırmak, sunmak ve bölgesel bağlamı içinde incelemek bölgede turizm faaliyetlerinin gelişmesine neden olacaktır.

01



MADEN : Yeraltının Katma Değere Dönüşmesi ve Pazarlanması

Zengin yeraltı kaynakları (krom, mermer, bakır, kurşun, çinko, demir, manganez, şelit, florit ve kireçtaşı) ile özgün bir coğrafyaya sahip Elazığ, bu cevherleri uygun yollarla çıkarmalı, ekonomik değere dönüştürmeli ve insanların hizmetine sunmalıdır.

Bunun için sanayide lokomotif rol oynayan sektörlerin başında madencilik gelmeli, konu ile ilgili araştırma enstitüleri artmalı, çalışmalar çoğaltılmalıdır. Maden işletmeleri ve madencilik fabrikaları kamu , üniversite ve özel yatırımlar işbirliği ile artmalı devlet tarafından desteklenmelidir.

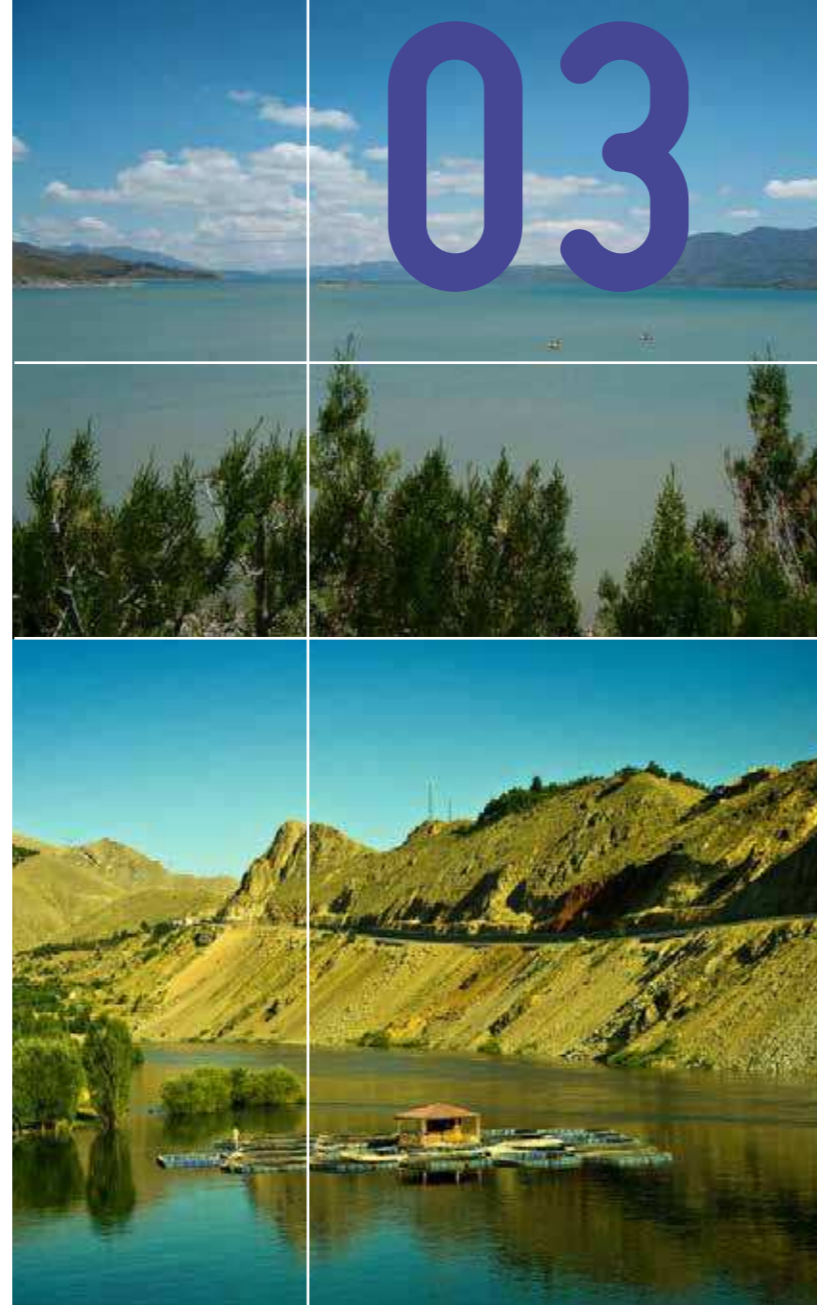
02



MAVİ: Suyun Bereketi

Elazığ 3 tarafı sularla çevrili bereketini sudan alan bir kenttir. Geçmişten bu yana nehirlerin, göllerin, derelerin ahengi kır yaşamı ile, kentle ve halkla bütünleşmiştir. Su kadar berrak olması gereken ilke, suyun canlılığını korumak, tahrip edici ölçülerde doğal yaşamın dengesini ekonomik kaygılarla bozmamaktır.

Tarımda sulama sisteminin yeni teknolojilere uygun gelişimi ilçelerde yapılan mevcut meyvecilik, bağcılık gibi tarımı çeşitlendirerek, tarımdan elde edilen ekonomik geliri artıracaktır. Lojistik merkez olarak belirlenen kentte su ulaşımı daha çok önem kazanmalı, yük ve yolcu taşımacılığı kapasitesi artırılmalıdır. Sadece karayolu bağlantılarını güçlendirmektense su üzerinden de bölgeyle ilişki kuran demiryolu yatırımlarını artırmak hem çevre hem de ekonomik olarak daha uygulanabilir olacaktır. Ayrıca, suların bağladığı kentler kültür ve doğa turizmi için su omurgası üzerinden bir araya gelebilecek bir bütünlük oluşturacaklardır.



03

04

MAKAM: Özgünlük Değerinin Artırılması

Elazığ, gelenekleri ve görenekleri ile farklı, kültür ve doğa atmosferinde özgün bir ildir. Birliktelik ve dayanışma kültürü 'kürsübaşı' toplantılarında perçinlenir, özgün makamlı müzikler çalınır, çayda çıra oynanır, çedene kahvesi, öküz gözü boğaz kere şarapları içilir. Somut olmayan kültürel mirasın korunma ilkesi, bu gelenekleri korumak ve usta- çırak ilişkisi ile de nesiller arası aktarılmasını sağlamak olmalıdır.

Başka yöreden insanlarla düzenlenecek festival ve kültür- sanat etkinliklerinin sayısı artırılmalı ve çeşitlendirilmelidir. Bunun için ulusal ve uluslararası fonlarla ayrılmış projeler yazılmalı, somut ve somut olmayan miras bir araya getirilmeli, bu durum turizm değerine dönüştürülmelidir. Kırsal alanlarda yöresel mimari doku özellikleri öne çıkarılmalı, bu tarz şenlik ve festivaller de geleneklerin yoğun şekilde korunduğu kırsal alanlara çekilmelidir.

MESİRE: Birliktelikle Gezilecek Yerler

Elazığ ve çevresinin sunduğu coğrafi ve kültürel güzellikler inanılmazdır. İlke; gelişen sektörlerle ekonomisi artırılan kent ve kırsalda, yerel halk ve ziyaretçiler için bu güzelliklerin içinde dinlenme yerleri kurgulamaktır.

Kırsal yaşamda agro ve eko turizm olanakları, belirli gastronomi bölgeleri ve de konaklama imkanları artırılmalı, kamping için uygun alanlar belirlenmelidir. Bu değer ve potansiyellerin gezinti ve dinlenme yeri olarak daha çok kullanılmasını sağlayacak bağlantılar ve kurgular oluşturulmalıdır. Doğru tanıtım ve sunum teknikleri bölgenin görünürlüğünü artıracaktır. Bunun için bölgesel işbirlikleri büyük önem kazanmaktadır.



MAMUR: Gelişen Kaliteli Kent Yaşamı

Merkez dışındaki çarpık kentleşme, zengin yaşam olanakları sunmayan toplu konutlar ve bakımsız kent parçaları, çoğu Türkiye kentinde olduğu gibi Elazığ'da da problem olarak kendini göstermektedir. Toplum için kentsel dönüşüm politikaları geliştirilmeli, afete dayanıklı, tüm sosyal gruplara yönelik çeşitli yaşam kolaylıkları sunan çevreler oluşturulmalıdır. Kent içi ulaşım sorunu, yeni toplu taşın teknolojileri ile çözümlenmelidir. Fırat Üniversitesi kentin içinde yer almaktadır, bu sebeple üniversiteliye kenti kullandıracak tasarımlar geliştirilmeli, artan öğrenci kapasitesi için barınma sorunları düşünülmelidir. Merkez kurgusu sayısı Elazığ'da da artan alışveriş merkezleri içinde çözülmeye çalışılmamalıdır. Elazığ halkının ve de öğrencilerin açık alanlara, meydanlara, parklara ve bakımlı sokaklara ihtiyacı vardır. Hala yoğun olarak kullanılan tek merkez, cadde üzerinden meydan ve meydancıklarla bu caddeye eklenerek büyüyen merkez kurgusu içerisinde düşünülmelidir.

06

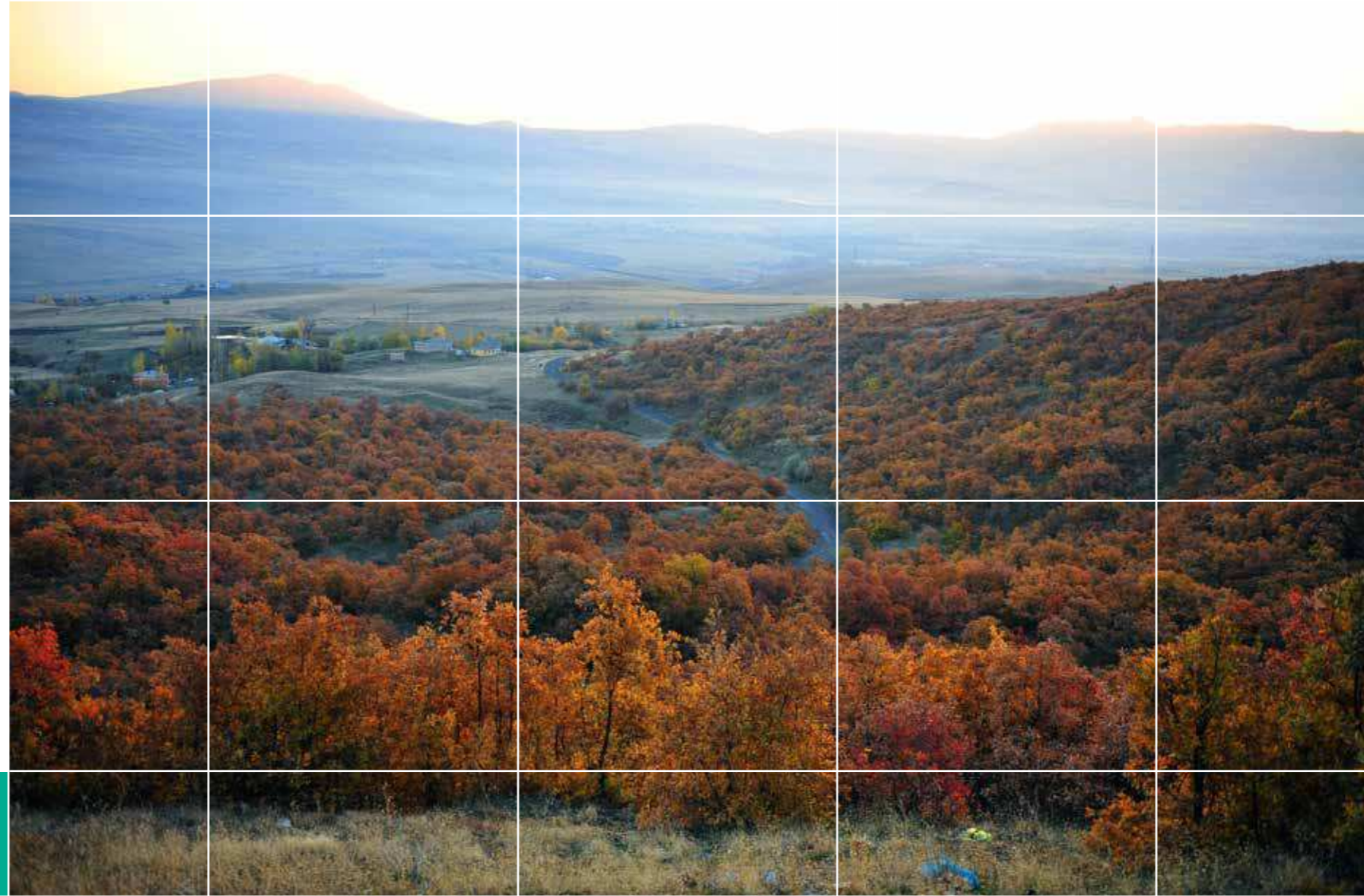


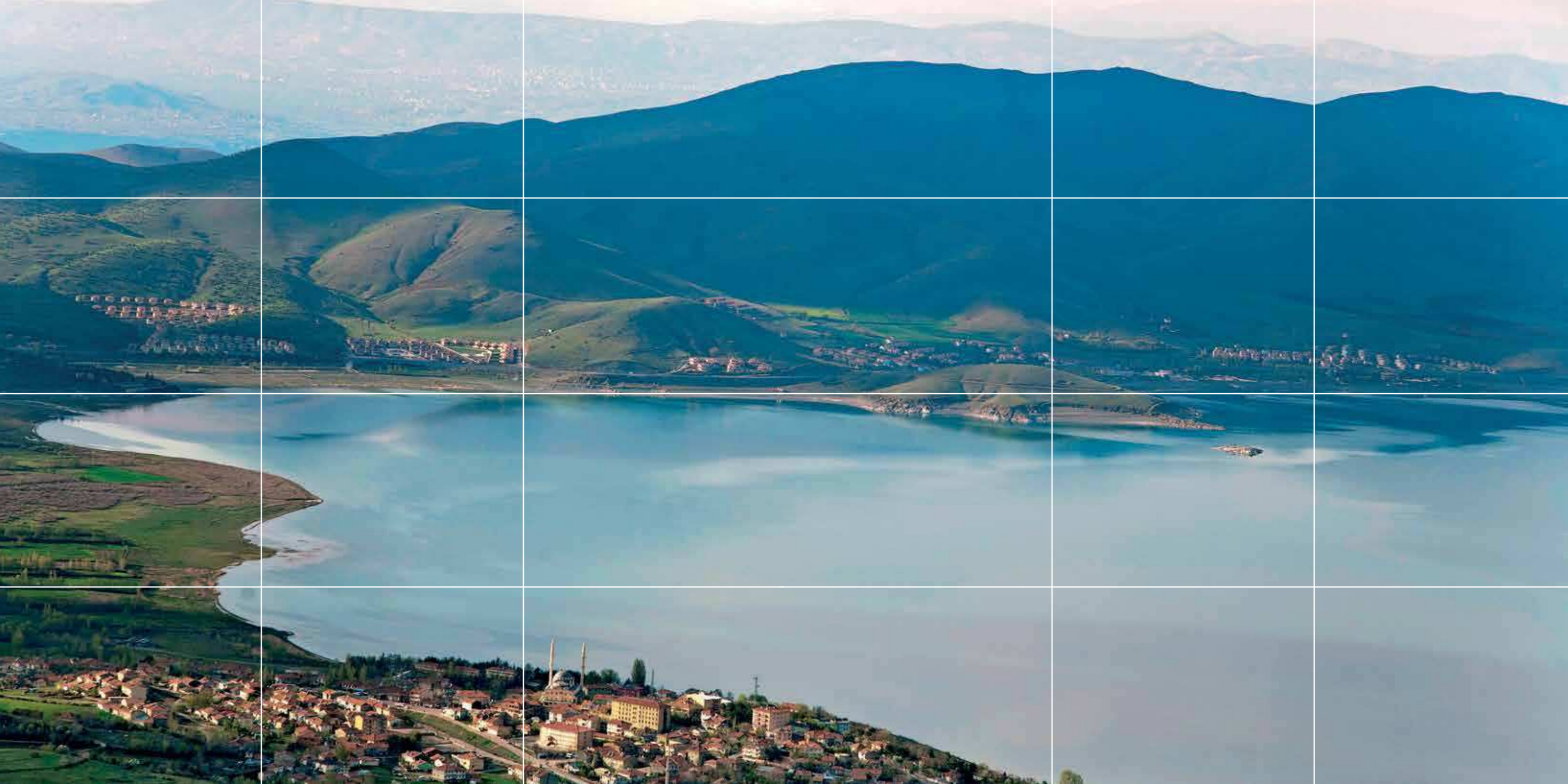
05

MÜZİK:

Doğayı Dinliyoruz!

Bereketin kenti Elazığ'da, tarihten bu yana gelişen müzik kültürü çeşitliliğini çağlayan suları, yükselen dağları ile doğadan alır. Bu coğrafya şarkılarını doğa ile birlikte söylemiştir. Kırsal ve kentsel alanda öngörülen tüm gelişmeler, coğrafyaya özgü doğal döngü içinde kurgulanmalıdır. İnsan doğadan uzaklaşmamalı onunla bütünleşmelidir. Hayalimizdeki Elazığ suların müziğini çalar.





			58 SIVAS	64 UŞAK	36 KARS				
			59 TEKİRDAĞ	65 VAN	70 KARAMAN	46 KAHRAMANMARAŞ			
	42 KONYA	50 NEVŞEHİR	60 TOKAT	66 YOZGAT	71 KIRIKKALE	49 MUŞ	24 ERZİNCAN		
	43 KÜTAHYA	51 NİĞDE	61 TRABZON	67 ZONGULDAK	72 BATMAN	74 BARTIN	77 YALOVA	16 BURSA	
14 BOLU	44 MALATYA	52 ORDU	62 TUNCELİ	68 AKSARAY	73 ŞİRNAK	75 ARDAHAN	78 KARABÜK	17 ÇANAKKALE	
40 KIRŞEHİR	45 MANİSA	54 SAKARYA	63 ŞANLIURFA	69 BAYBURT	76 İĞDIR			18 ÇANKIRI	79 KİLİS
41 KOCAELİ	01 ADANA							80 OSMANİYE	
07 ANTALYA	04 AĞRI							81 DÜZCE	47 MARDİN
08 ARTVIN	03 AFYON								
15 BURDUR	05 AMASYA	10 BALIKESİR	19 ÇORUM	30 HAKKARİ	53 RİZE	48 MUĞLA	55 SAMSUN	28 GİRESUN	09 AYDIN
27 GAZİANTEP	06 ANKARA	11 BİLECİK	20 DENİZLİ	31 HATAY	38 KAYSERİ	57 SİNOP	56 SİİRT	29 GÜMÜŞHANE	
	02 ADIYAMAN	12 BİNGÖL	21 DİYARBAKIR	32 İSPARTA	39 KIRKLARELİ		37 KASTAMONU		
		13 BİTLİS	22 EDİRNE	33 İÇEL	25 ERZURUM				
			23 ELAZIĞ	34 İSTANBUL	26 ESKİŞEHİR				
				35 İZMİR					

81 KENT VİZYON